

Styrket pædagogisk læreplan

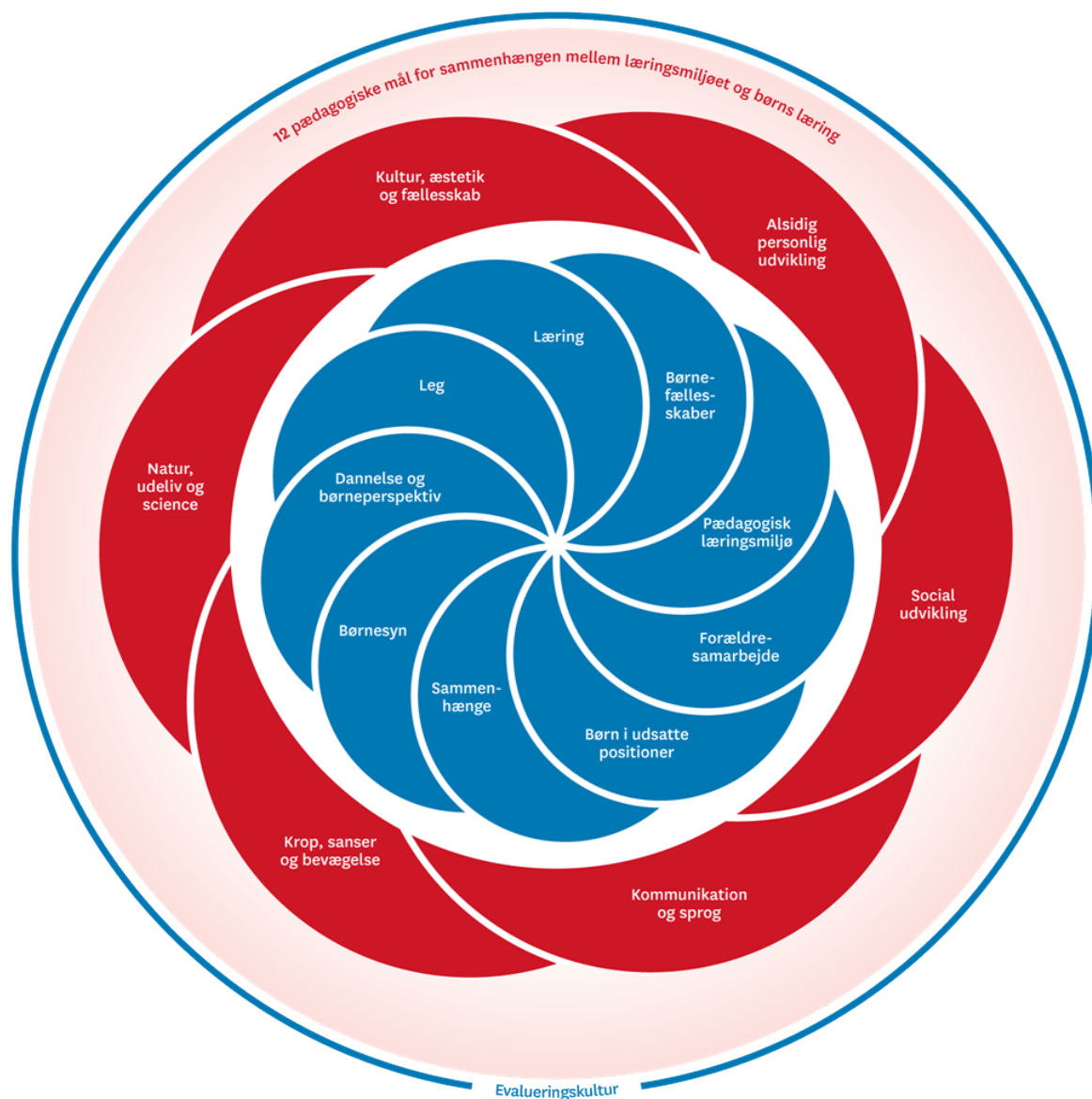
Kastaniehuset, Kastanievej 1, 5800 Nyborg

Nyborg
KOMMUNE

Rammen for læreplanen

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Pædagogisk grundlag

Nyborg Kommunes dagtilbud har sammen udarbejdet en beskrivelse af det pædagogiske grundlag som dagtilbuddenes struktur, organisering, tilgang og pædagogiske praksis står på. Grundlaget er udarbejdet af ledelser, medarbejdere og har været i høring hos medarbejdere og brugere.

Pædagogisk grundlag: [link](#)

Egen profil – værdier

Kastaniehuset er et musik- og traditionshus, med børn i alderen 0-6 år. Børn, forældre og personale skal opleve tryghed, fællesskab, anerkendelse samt respekt og forståelse. Faste rammer i form af genkendelige traditioner og musik, giver børn tryghed og dermed mod og lyst til at deltage i fællesskabet.

Vi arbejder ud fra den anerkendende tilgang, hvor respekt og forståelse for det enkelte barn er udgangspunktet. Vi støtter alle børn til at indgå i fællesskabet gennem lege og aktiviteter bundet op på musik og traditioner.

Vi arbejder på, at inddrage børnenes ideer i vores traditioner, og vi har fokus på at følge deres spor, samt at medtage de ideer, der opstår undervejs.

Vi lægger vægt på at skabe trivsel og tryghed, ved imødekomende personale, der giver sig tid og står til rådighed.

Denne styrkede pædagogiske læreplan er udarbejdet i et samarbejde mellem personale og bestyrelse. Vi ser den som et dynamisk redskab, som vi genbesøger flere gange årligt, og den er lagt i bestyrelsens og personalets årshjul. Derfor vil der ske løbende udvikling og fokuspunkter vil ændre sig.

Kort beskrivelse af de fysiske rammer – inde og ude – hvordan er der tænkt trivsel, læring og udvikling i anvendelsen af rammerne.

Herunder det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø – i et børneperspektiv

Kastaniehusets fysiske rammer indeholder en vuggestue normeret til 12 børn samt to børnehavestuer normeret til i alt 40 børn.

Huset er bygget i et plan med kælder. Legepladsen er lille og overskuelig. Trods det, kan børnene gemme sig i små områder, legehuse og krat, men samtidig er det trygt, at der ikke er langt til en voksen. Ude og inde spejler vores pædagogik sig i områder, hvor børn har mulighed for selv at bestemme ud fra modenhed og tryghedsbehov. Legepladsen er udført i naturmaterialer med mange faste, fleksible og udskiftelige læringsmiljøer, og beplantet med et hav af sanseoplevelser. Der er fysiske udfordringer der kan indgå i børnenes lege, de kan udfordres på balance, højder, gyngende, og ved at klatre.

I en tid, hvor vi skal være mest ude, har vi arbejdet på at finde udendørs legetøj, der kan indgå i forskellige lege og udvide børnenes lege. Målet er et bredt udvalg af legetøj, der kan indgå i forskellige læringsmiljøer, og understøtte forskellige temaer i læreplanstemaerne. Vi er godt på vej, men arbejder stadig på at udvikle vores udendørs legemiljøer. Vores indendørs læringsmiljøer består ligeledes af miljøer indrettet til forskellige formål, f.eks. musisk rum med scene og instrumenter, rum til kropslig udfoldelse, områder til rollelege mm.

I vores traditioner lægger vi vægt på æstetikken. F.eks. høstfesten er en sansende og undersøgende oplevelse for børnene, smagen og duften af forskellige frugter, grøntsager, krydderurter og synet af de flotte farver som høstfest bordet præsenterer. Hvordan føles det at plukke et brombær der er modent og et der ikke er?

Den pædagogiske læreplan består af 6 temaer, hvor der for hvert tema er fastlagt 2 mål.

Alsidig personlig udvikling:

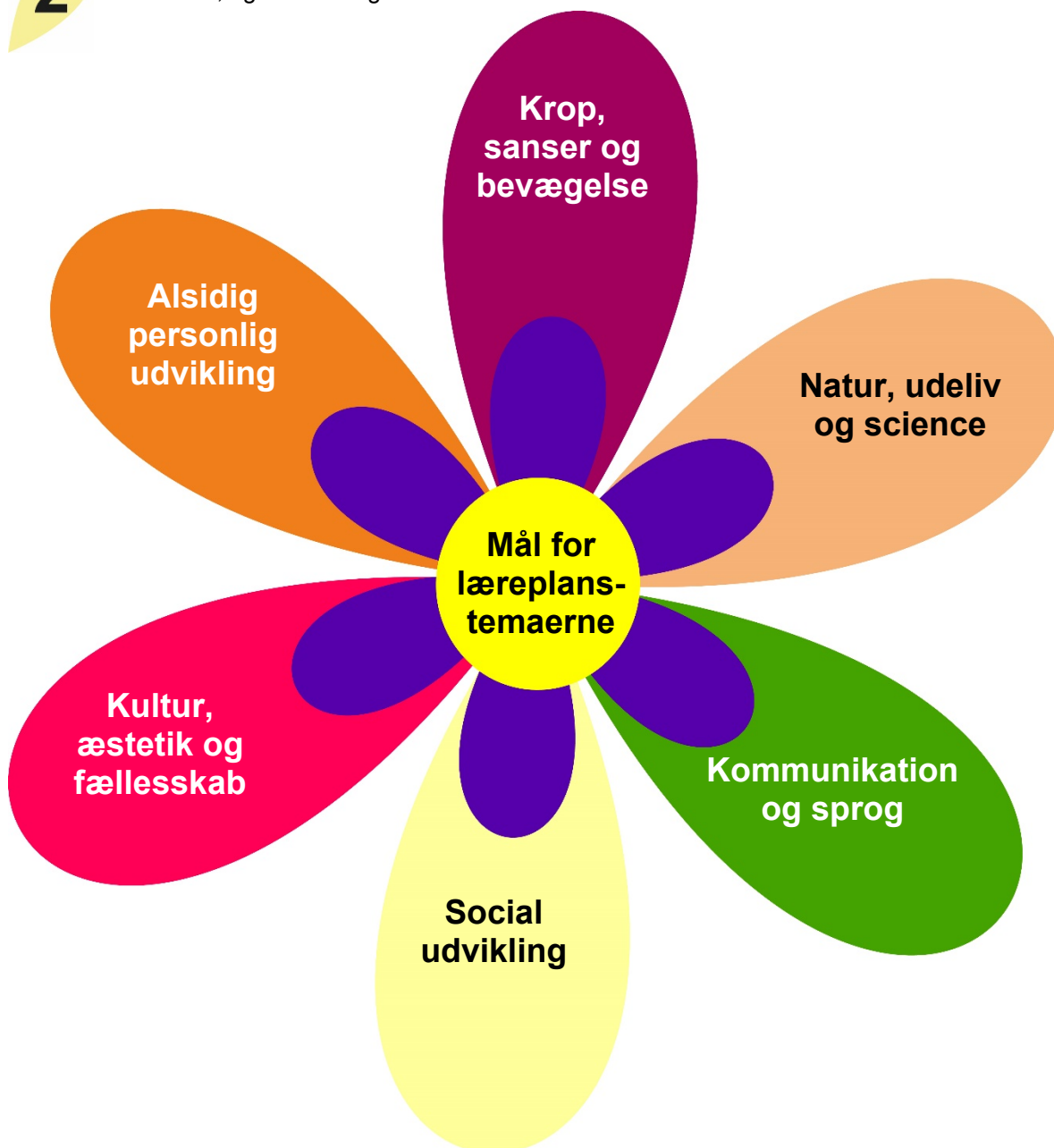
1 Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

2 Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Social udvikling:

1 Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2 Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Kultur æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Dagtilbudsloven og bekendtgørelsen angiver, at der skal ske udvikling og læring hele dagen og at det angives, hvorledes de etablerede læringsmiljøer bidrager hertil.

I alle dagtilbud findes allerede beskrivelser af hverdagens opbygning og beskrivelser af de tidligere læreplanstemaer, aktiviteter og metoder.

I Nyborg Kommunes dagtilbud er det derfor besluttet, at der i denne styrkede læreplan gives eksempler fra dagtilbuddets hverdag på:

- Vaner og rutiner (Åbning og lukning af dagtilbuddet, måltiderne, garderoben/badeværelset, oprydning, ture mv)
- Vokseninitierede aktiviteter (værksteder, gruppeaktiviteter, traditioner, temaer, forløb mv)
- Børneinitierede aktiviteter (leg, idéer, engagement, interesser, kreativitet, eksperimenter, undren, udforskning mv)
- Det børn og voksne skaber sammen – det spontane, det uventede, som gribes af begge parter og udvikler sig i samspillet mellem barn og voksen

Således angiver disse eksempler, hvorledes læringsmiljøerne bidrager til arbejdet med alle læreplanstemaerne/-målene hen over hele dagen.

I vores dagtilbud har vi valgt at give følgende eksempler fra forskellige tidspunkter af dagen set i sammenhæng med konkrete læreplanstemaer: For hvert nedslag beskrives endvidere, hvordan læringsmiljøet bidrager til børnenes udvikling og læring.

Vaner og rutiner

Alle har brug for en god og tryk start på dagen. Derfor har vi sat fokus på vores morgenrutiner. Vi hilser ved at sige godmorgen og sætte navn på både forældre og børn, når de kommer, så alle føler sig set. Børn spejler sig i de voksne. Når forældrene er trygge og glade for at komme i Kastaniehuset, vil det være den følelse barnet spejler.

Vi opsætter genkendelige og trygge læringsmiljøer som børnene selv kan gå til og fra, så personalet har tid til at tage imod alle børn og forældre. Set fra børneperspektivet giver det en god overgang fra hjem til institution, hvor barnet føler sig set og er tryk, og hvor den genkendelige rutine hjælper med at få en god dag. Vi vil fremadrettet bruge de erfaringer vi har gjort os om morgenen, til at kigge på vores afhentnings rutiner om eftermiddagen.

Plads til billeder, tegninger, citater og andet

Vi har spurgt nogle forældre, om de har lagt mærke til, at vi har ændret på vores rutiner og hvad det gør ved deres hverdag. De sagde følgende:

Forældre til pige på 4 år: "Vi har mærket en tydelig forskel, det er blevet meget mere tryk at aflevere sit barn. Vi oplever større glæde fra personalet. Vi troede det var en service, der var rettet specifikt mod os. Men dejligt at høre, at alle får den samme dejlige behandling".

Forældre til dreng på 4 år: Nej vi har ikke lagt mærke til det, og det er nok fordi vi har kommet her så mange år, og dermed er så selvkørende. Nu du siger det, har jeg lagt mærke til de nye læringsmiljøer, og jeg er sikker på, at hvis mit barn havde brug for det, ville det være nemmere, at aflevere ham ved sådan et.

Vokseninitierede aktiviteter

Mange af vores traditioner er ofte meget vokseninitierede og i flere af dem er vores forældre inddraget på en eller anden måde. Vi har været nødt til at omtænke en del af vores traditioner i coronatiden. Dels fordi flere af vores traditioner afholdes sammen med forældre og søskende, men også fordi, vi ikke kan gå på tværs af vores stuer, som vi plejer.

Der er både ting, vi glæder os til at vende tilbage til efter corona, når vi tænker traditioner, men vi har også fået øje på ting, der set fra børneperspektiv, med fordel kan bruges fremadrettet.

Af det vi tager med i den videre planlægning, er forberedelse af traditioner, hvor børnene er i mindre grupper. Det giver et øget fokus på at inddrage børnenes perspektiver og arbejde med at inddrage alle børn i et fællesskab. F.eks. til lanternefest hvor alle børnene klipper og klistrer en lanterne, og hvor lokalområdet inddrages, når vi går i skoven med en lille gruppe børn, for at finde pinde til vores lanterner. Vi ser hvordan børnene bliver optaget af at finde store og små pinde, for til sidst at finde den helt rette størrelse til lanteren.

Noget af det vi har savnet i år, er deltagelse af forældre. Til selve festen plejer forældrene at komme sidst på eftermiddagen, når det er ved at være mørkt. De afleverer barnet på stuen, hvor de får deres lanterne i hånden og bliver samlet med de andre børn. Forældrene venter ude på legepladsen, indtil børnene kommer gående stille ud på legepladsen, her går forældrene med deres barn rundt på legepladsen og synger vores lanternesange, alt i mens lanterner lyser op sammen med græskar hoveder. Til sidst kommer lanternemanden, han har sol, måne og stjernebager med som lanternemor har bagt.

I år samlede vi børnene om formiddagen uden forældre. Vi gik rundt og sang, og til sidst kom lanternemanden og afleverede småkager til personalet på afstand. Vi optog en film af det hele, som forældrene efterfølgende kunne se, sammen med deres barn derhjemme.

Plads til billeder, tegninger, citater, andet

Børneinitierede aktiviteter

I vuggestuen arbejder vi med børneinitierede aktiviteter på legepladsen og på stuen, hvor vi er en ø af nærvær og tryghed for børnene. De ved, hvor vi er og vi er synlige. Vi observerer børnenes leg på afstand, tager imod invitationer til legen og giver dem trygheden til at være i legen.

I de børneinitierede aktiviteter er vi voksne gæster i børnenes leg. Vi vil se mere efter de initiativer, som de børn, der har det sværest i dagligdagen, viser sideløbende med deres konflikter.

Vi træder til hvis børnene får brug for hjælp, eller hjælper et barn ind i legen, hvis der er brug for dette. Dette arbejder vi med fordi, når børnene mærker nærværet og trygheden, tør de udvikle og udfolde sig.

Vi kan træde til og guide børnene til at skubbe deres grænser både sproglige, fysiske og mentale.

På baggrund af vores positionering, vil vi skrue ned for vores voksenstyrede aktiviteter og tage mere udgangspunkt i børnenes aktiviteter. Vi har fokus på balancen mellem hvor meget vi igangsætter, og hvor meget vi lader børnene klare selv.

Plads til billeder, tegninger, citater andet

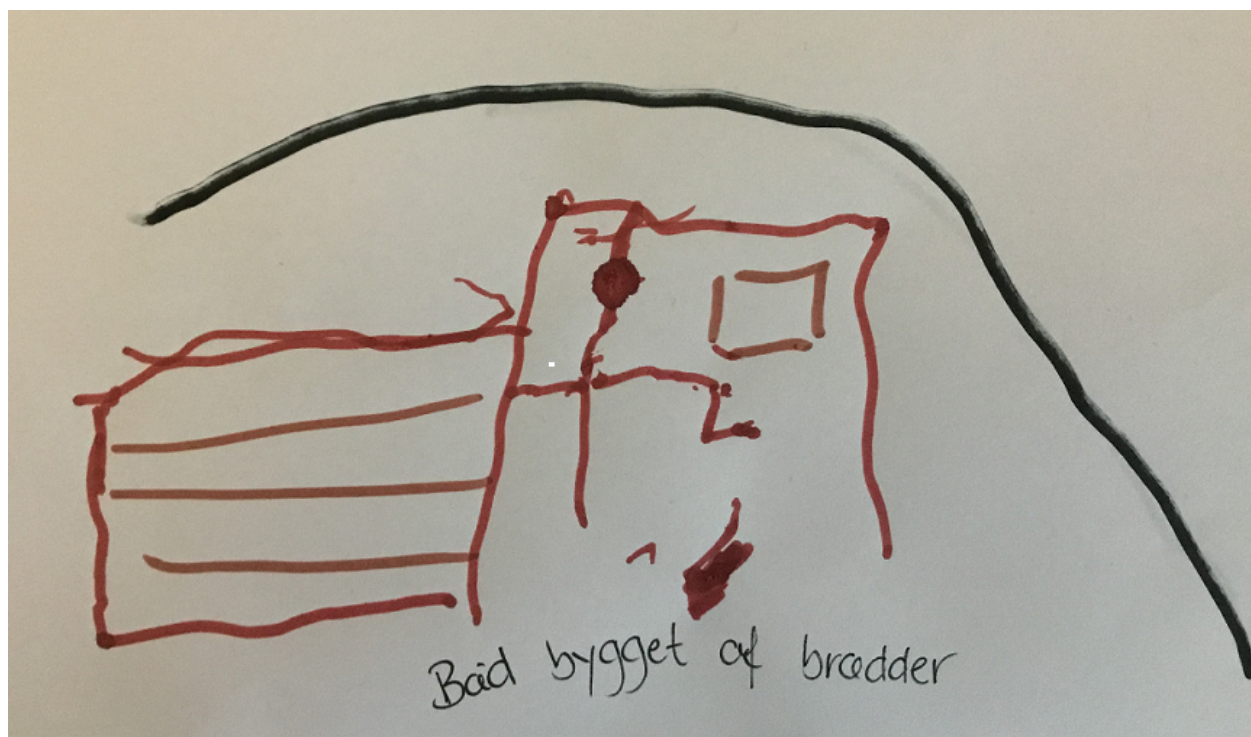

Det, der skabes i fællesskab

En voksen har hjulpet nogle børn med at bygge en båd af byggebrædderne. En dreng er i gang med at lege i båden og tiltrækker andre børn til legen. Barnet der starter legen vil ofte gerne bestemme så meget, så de andre fravælger legen og ham. En voksen er interesseret i deres leg og tager udgangspunkt i deres perspektiv. Den voksne spørger, hvad de leger og hvor båden er på vej hen. "Mallorca" siger han og de andre siger andre steder de vil rejse til. Han bliver irriteret over at han ikke må bestemme, at det er til Mallorca. Den voksne siger: "Ja, men en båd kan jo godt rejse flere forskellige steder hen". Han godtager det, og legen fortsætter. Den voksne kan se at børnene er i flow, og der er skabt rammer til fordybelse. Den voksne trækker sig lidt tilbage men bliver stadig i nærheden så legen kan blive ved. I dette læringsmiljø har drengen en betydningsfuld position og den voksne har hjulpet med, at han bliver i fællesskabet.

Plads til billeder, tegninger, citater og andet

Sammenhængen til børnehaveklassen – kort beskrivelse af aftaler og konkrete indsatser og tilrettelagte læringsmiljøer der bidrager til sammenhængen til børnehaveklassen og SFO'en:

I Kastaniehuset starter vi op efter sommerferien med at finde ud af, hvem der er i Kastaniebanden i år (dem der skal i skole til næste sommer). Vi tager på en fællestur i oktober måned, hvor vi får set hinanden som en gruppe, og har en fælles oplevelse.

Fra midt i oktober spiser alle kastaniebandebørn sammen hver dag. Sammen med de voksne planlægger de, hvad de skal optræde med til vores årlige sommerfest. Fra januar starter vi kastaniebandedage, hvor vi mødes og fordyber os i emner, som kan være trafik, geometri eller lignende, med udgangspunkt i det der rører sig i børnene. Vi øver på selvhjulpethed, at vente på tur og samarbejde, med fokus på, at alle børn skal være en del af fællesskabet.

Kastaniehusets samarbejdsskole er Birkhovedskolen, hvor vi samarbejder med indskolingen. Vi har praktikdage, hvor vi besøger skolen, har vores eget klasseværelse samt garderobe og vi prøver legepladsen. Vi afslutter med en besøgsdag, hvor vi er sammen med 0. Klasse og prøver at være i "rigtig" skole. Vi er opmærksomme på, at børnene ofte skal på andre skoler, men de får oplevelsen af, hvad der vil sige at gå i en skole.

I år er vi med i projekt "den gode skolestart" fra Dansk skoleidræt, hvor leg og bevægelse bliver et centralt element i brobygningen mellem børnehave og skole. Kastaniebandens personale deltager i 2 workshops hvor der udvikles et fælles legekatalog, som bliver udbredt til både børnehave og indskoling. Der afholdes 2 besøgsdage i børnehaven og en bevægelsesdag på skolen, hvor alle kan være med til de fælles lege.

Samarbejde med forældrene om børns læring – hvilke generelle aftaler er der om dialog, samtaler, information, inddragelse og gensidige forventninger:

Forældresamarbejdet er en vigtig faktor i vores dagligdag. Vi vægter den daglige dialog højt, da den danner grundlag for en god tillid mellem os og forældrene. Vi er til stede for forældrene både morgen og eftermiddag, hvis de skulle have behov for at snakke med os om deres barn. Vi informerer om dagligdagen på MitNyborgKommune/Mobilbarn, og opfordrer desuden forældre til at skrive beskeder der, eller ringe til os, efter behov. Dette skal dog ikke erstatte de daglige snakke. Ved dybere dialog tilbyder vi forældrene en samtale.

Vi tilbyder en startsamtale kort tid efter barnet er startet. Her snakker vi om det, der er vigtigt for forældrene at snakke om, og som personale sætter vi mange ord på vores hverdag og traditioner. Vi snakker ligeledes gensidige forventninger. Startsamtalet holder vi som gruppesamtale sammen med andre nystartede forældre, der alle er startet samtidig. Vi tilbyder ligeledes en årlig samtale. De fælles samtaler har desværre ikke været muligt at gennemføre i år, grundet corona, da samtalerne holdes på tværs af huset.

Vi fortæller alle forældre, at de altid er velkomne til at få en snak med os, hvis de har behov. Vi beder også om samtaler, når vi ser behov for en dybere snak om det enkelte barns udvikling.

Vores bestyrelse er inddraget i forældresamarbejdet, såsom beslutninger vedrørende forældresamtaler, principbeslutninger mm.

Vi har en forældreforening, som vi inddrager, når forældrene har kompetencer, som de kan bidrage med i vores hverdag. Ligeledes arrangerer forældreforeningen sommerfest og sensommertur og vinterlegedag for børn, forældre og personale.

På vores forældremøder inddrager vi forældrene, både i dagsordenen, men også aktivt på møderne.

Vi forventer, at forældre deltager aktivt, ved at spørge ind til dagligdagen og følge med på aula.

Inddragelse af lokalsamfundet i etablering af pædagogiske læringsmiljøer – kort beskrivelse af samarbejde med frivillige, virksomheder, brug af lokalområdet og særlige muligheder mv.:

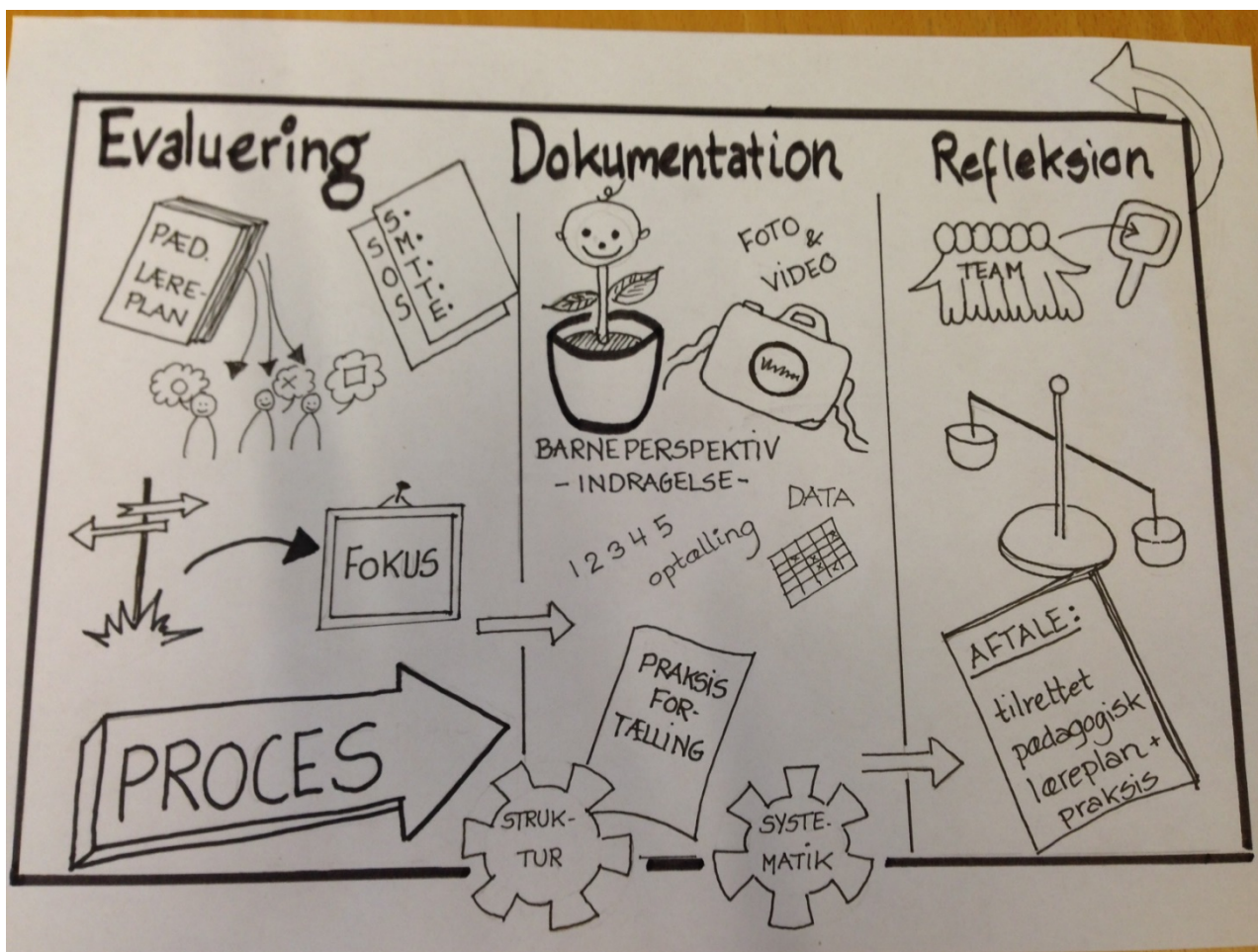
Gennem vores traditioner bruger vi frivillige, virksomheder, lokalområdet og hvad der ellers popper op.

Vores gode forældregruppe trækker vi på, når vi skal udvide egen og børnenes viden. Ex et par forældre der lavede workshops om hvad der er ved stranden og i havet. Andre stiller deres haver til rådighed, når vi skal høste til vores høstfest. Og endnu en kommer og synger til vores adventsspiral.

Lokalområdet bruges til sansning og visualisering af mange af de ord, der bruges i dagligdagen, men også til at gøre børnene mere nysgerrige på mere viden. Ex holder vi øje med Dyrehavemøllen op til december om julemanden og nisserne er ved at vågne, så vi kan hilse på hinanden først i december.

Indkøb i byen og gårdbutikker, julefrokost på restaurant og aktiviteter rundt i byen deltager vi i, for at støtte op om lokale tiltag og etablering af samarbejder for, at vise børnene nye rammer hvor de kan udfolde sig i fælles læring.

Evalueringskultur og redskaber til dokumentation og faglig refleksion:

Evalueringskulturen i Nyborg Kommunes dagtilbud tager udgangspunkt i det stadige fokus, der skal være på at de etablerede læringsmiljøer bidrager til børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Derfor forstås evaluering som det fokuserede blik på egen praksis ud fra ovenstående tekst og illustration. Fokuserede nedslag, som struktureret og systematisk belyses og dokumenteres og derefter anvendes til refleksion over hvilke justeringer, ændringer, nye aftaler, der skal ske for at læringsmiljøet optimeres/udvikles.

I dette dagtilbud arbejder vi primært med disse redskaber/metoder i evalueringskulturen:

Vores traditioner evaluerer vi ud fra SMTTE modellen, for at få øje på, hvordan vi bedst muligt får børnenes perspektiver med ind i den enkelte tradition.

I 2020 er vi begyndt at bruge Golden Grid som evalueringsmodel, når vi sætter spot på forskellige situationer i dagligdagen. Modellen tager udgangspunkt i det vi skal bevare, holde op med, udvikle og undgå.

Desuden bruger vi film til evaluering, f.eks. i forbindelse med vores virtuelle sproguddannelse, Nebula, som hele personalet er deltagende i.

Signs of Safety, er ligeledes en metode, som vi bruger til at evaluere og sætte spot på rammer og forhold der skal justeres.

Forhold hos os, der har krævet særlige fokuserede indsatser:

2020 har være et specielt år, også i Kastaniehuset. At arbejde i et musik- og traditions hus i en coronatid, kræver fokus på at omdanne hverdagen og traditionerne, så vi inden for coronaretningslinjerne kan gennemføre musik og traditioner, og samtidig bevare fokus på fællesskaber og børneperspektivet.

Forældresamarbejdet har ligeledes under de skærpede retningslinjer i år været i særlig fokus, da flere af vores arrangementer har været aflyst, eller omlagt til at rumme færre deltagere. I bestyrelsen har vi løbende drøftet forældresamarbejdet og har haft fokus på, hvordan vi trods corona, opretholder den gode dialog, de gensidige informationer og inddragelsen af forældrene. Både i det daglige, men også f.eks. i forhold til vores traditioner.

Bestyrelsen har aftalt, at vi i 2021 skal arbejde med, hvordan vi kan få fokus på at afholde forældremøder og fortsat inddrage forældrene i planlægning og afholdelse af møderne, også i tider med corona, hvor meget bliver aflyst.

Vi har haft særlig fokus på legens betydning og inddragelse af børneperspektivet i vores dagligdag. Desuden har vi haft spot på at alle børn skal føle sig set. Alle skal være en del af et fællesskab, også de børn, der står i periferien i børnefællesskabet.

På pædagogisk dag i august, har vi arbejdet med vores fælles forståelse, af at inddrage alle børn i fællesskabet, samt legens betydning for børnene, og dermed de læringsmiljøer vi planlægger og indretter. Vores opmærksomhed har efterfølgende været på, at skabe nogle trygge miljøer, hvor personalet står til rådighed for børnene og støtter op om deres initiativer.

Tiden under corona har lagt nogle begrænsninger, men har også medført at vi har opdaget nye rutiner, organisering og erfaringer, som vi vil have fokus på at holde fast i, når hverdagen igen bliver uden coronarestriktioner.

Læreplanen er udarbejdet, gennemgået og drøftet med bestyrelsen

Rikke Larsen-Holst, Leder
Kastaniehuset, Musik- og
Traditions hus

Gennemgået d. 17.12.2020, godkendt
af bestyrelsesformand:
Ditte Lundsgaard Andreasen